

SILÁCKÝ HODOKVAS

Zvedat můžeme všelicos. Někdo s oblibou nadzvedne kamarádovi mandle, o mnoho těžší už to je se zvedáním pracovní mordky, a ta – jak známo – vede dokonce k zvedání životní úrovně. Ve sportovním světě se sice také mluví o trvalé nutnosti zvednout výkonnost, ale své klasické ryzosti dosahuje tento pojem jen při zvedání činek neboli vzpěračství. Sport je to vsutku věkovitého stáří: neboť už před několika tisíciletími prý biblický Samson v městě Gáze nadzvedl městské brány i s veřejemi a zdvorou a kamsi je odnesl. Tento borec by tudíž měl všeobecně platit za patrona vzpěračů.

Leckterý moderní mladý muž možná zcela dobře nepochopí, co mohou nějaký sportovní blouznivci vidět v tom, jestliže zvednou nad hlavu činku, vážící dejme tomu půldruhého metráku. Pro něj už je náramným siláckým výkonem, jestliže má mámě ze sklepa přitáhnout plný truhlík uhlí.

Ale ve Stockholmu jsme bohudík viděli, že je ještě ve světě tisíce čiperných snaživců, ze kterých ti nejlepší tu dokázali důkladný fortel svého sportu.

Kdo si umíte hodit přes rameno pytel brambor, vážící asi tolik, kolik váží vaše vlastní lidská schránka (vyjádřeno v kilogramech), máte lepší představu a dovedete spíše patřičně ocenit výkony vzpěračských mistrů. A nemyslete si, že každý z nich je hromotluk. Jsou totiž rozděleni do sedmi váhových kategorií, z nichž ti nejlehčí nesmějí přesáhnout 56 kg, čili nejsou to bůhvíjakí pořežové. A teď si představte, že ten nejlepší z těch nejmenších, moskevský šofér Vladimír Stogov – zvedne natřikrát skoro půlčtvrť metráku! Nadhozem, kdy si činku zvedne nejdřív na prsa, pak si pod ni podskočí a vyrazí ji nad sebe do napjatých paží, zvedl už 130 kg, čili skoro o 19 kg víc než je dvojnásobek jeho tělesné váhy! Třikrát získal titul mistra SSSR – a taky světový rekord je v jeho zdatných rukou. Tihle siláci si ovšem při svých výkonech na vzpěračském

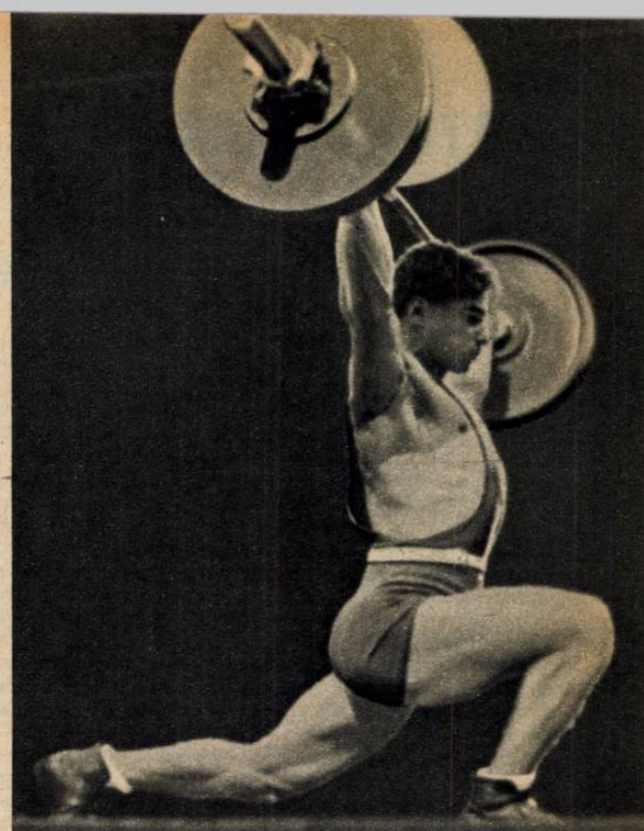
podiu nijak neprozpěvují. Jsou většinou pohrouženi do svého nitra, snaží se dosáhnout maximálního soustředění, nevšímají okolí: vidí jen činku, s níž musí během několika vteřin zápolit. Iránci dokonce zády k publiku vyzývají ještě na vzpěračském podiu Allaha a pak teprve jako fascinováni přistupují k čince. Ital de Genova se nad činkou modlí otčenáš a pak teprve urve ohromné břemeno od podia. Sovětské borci se sice nemodlí nad svým ocelovým soupeřem, ale sklizeň jejich tvrdého tréninku je taková, že dokázali dobýt ve Stockholmu titul mistra světa celkem v pěti ze sedmi váhových kategorií.

Ve stockholmské Eriksdalshallen, kde se mistrovství světa konalo, sledovala většina borců po nástupu na podium činku jak tygr svou kořist. (Jeden z našich borců, než uchopí rukojeť činky a začne zdolávat ohromnou váhu, procedí lakonicky: „Potvoro...!“)

Ti nejlepší nás ve Stockholmu reprezentovali velmi dobře: Pšenička v lehkotěžké váze (do 90 kg) je čtvrtý na světě a třetí v Evropě a Syrový ve váze těžké (přes 90 kg) na světě pátý a v Evropě rovněž třetí.

Vůbec nejvíc vzepřel ve Stockholmu vítěz těžké váhy, sovětský borec Alexej Medvěděv; tahem, trhem a nadhozem zvedl celkem 485 kg. Leckdo z mladíků, o kterých se nechtě zmiňujeme ve třetím odstavci, si řekne – co s tím, na takové věci máme přece dnes jeřáby? Ale já si myslím, že právě proto, že se ti sovětské chlápce dokáží porvat i s nejtěžšími břemeny, dovedou si poradit i s jinými otázkami.

JOSEF OKTÁBEC

Sovětský vzpěrač Bušujev překonal ve Stockholmu o 5 kg svůj loňský rekord v „lehké váze“ – zvedl celkem 390 kilo a vytvořil tak nový světový rekord.

FOTO R. RYGIN

OSUDY DOBRÉHO VOJÁKA ŠVEJKA VE SVĚTOVÉ VÁLCE

46

Ilustruje Jos. Lada

1. Batalión v okopech vyměněn nebyl a nudný život se táhl den po dni dál. Špíny, vši a svrabu přibývalo. Ani Lukáš, který se s muštvem úzce nestýkal, se šedého hmyzu nechránil. Jednou ráno Švejk pozoroval, že nadporučík sahá do podpaží a vyhazuje vši do trávy. „Poslušně prosím,“ začal zdvořile, „voni, pane oberlajtnant, mají taky vši? Já bych vás namazal rtuťovou masťou. To byste je, pane oberlajtnant, taky ještě měl, ale už by vás nežraly.“ Lukáš nabídku s povděkem přijal a podrobil se choulostivé proceduře pod Švejkovými dlaněmi.

4. Na kraji lesa ležel zabítý voják; byl jen v kalhotách a nad ním visela na keři blůza, na níž se leskly dvě medaile; nohy byly bosé, boty stály opodál. Hlava vojákova byla šrapnelem úplně rozbita. Oberlajtnant strhává s blůzy medaile, řekl vojákům zastřeným hlasem: „Vykopejte mu hrob, tam pod tím dubem,“ a šel spěšně pryč. Hrdlo měl zadrhnuté a do očí se mu draly slzy. Opakoval si: „I ten Švejk! Chudák Švejk!“ a zazdalo se mu, že teď je na řadě on. Baloun se od hrobu vrátil velice pozdě a potácel se jako v nemoci; ohřál nadporučíkovi večerí a vytáhl modlitby.

2. Když navlékl košili, šel ke kufříku a vyňal z něho bronzovou medaili: „Tu máš, Švejk, nos to, já tě zadám dodatečně. Medaile za statečnost a za to, že jsi svého důstojníka v nebezpečí neopustil.“ – „Pane oberlajtnant,“ usmál se Švejk. „poslušně hlásím, že jdu do lesa na dříví.“ Rusové zase časem stříleli. Bylo k večeru a Švejk se s dřívím nevracel; nadporučík poslal Balouna hledat ho po krytech. A za hodnou chvíli vrátil se Baloun zděšený a uplakaný, veda s sebou cizího vojáka a zavzlykal: „Tak pro milosrdenství Kristova, Švejk už je taky na pravdě boží. V lese ho zabili.“

5. Lukáš se díval do prázdna. Baloun otevřel knížku a začal číst polohlasně litanie za duše zemřelých. Nadporučík brzo uleh a Baloun v modlení pokračoval: „Modleme se za věrné zeměle! Odpočinuti věčné dejž jim, ó pane, a světlo věčné ať jim svítí! Odpočíňte v pokoji!“ – když poodhrnula se celta, visící nad vchodem krytu a dovnitř tiše vzkouzla bílá postava. „Matičko boží klokotská, Švejkův duch! Nemá v hrobě pokoje!“ zajekal Baloun, ustupuje za ležícího nadporučíka. Bílá postava zastavila se u stěny a začala rukama ohmatávat na ní visící ranec.

3. „Švejka? Kdo zabil Švejka?“ zařval Lukáš. Baloun v pláči ukázal na vojáka, a ten podává nadporučíkovi žlutou plechovou krabičku, řekl: „Poslušně prosím, tady je legitimacní-kapsle muže, kterého kluci vod nás našli v lese zabítého. Je vod vaší kumpanie a pan lajtnant prosí, kdybyste poslal někoho se na něj podívat.“ Nadporučík otevřel pouzdro; nebylo pochyby, legitimace byla Švejkova. Lukášovi bylo, jako by mu od hlavy k patě sjel v těle kus ledu. Nadporučík spěchal za vojákem sám, zatím co Baloun bědoval a sháněl vojáky na vykopání hrobu.

6. Baloun, víc mrtvý než živý, vztáhl před sebe své modlitby a začal zaklínat: „Ve jménu boha trojjediného, odstup, satane!“ – „Baloun, vole, neblbni! Zbláznil ses, nebo si se vožral a máš delirium tremens?“ ozvalo se tichým hlasem z úst zjevení. „Hergot, buď zticha, nezbud nadporučíka; já si do rána už nějak poradím!“ – „Jéžišmarjá, von tu chce bejt do rána!“ zavřeštěl Baloun a padl na oberlajtnanta. A křičel: „Švejkův duch! Švejkův duch!“ Pokrývá se s nadporučíka svezla a on vyskočil: „Baloun, blázníš? Co se děje?“ obrátil se na sluhu.